

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Taberska

Sędziowie: SSO Hanna Bartkowiak (spr.)

SSO Leszek Matuszewski

Protokolant: staż. M. W.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Wojskowej del. do Prokuratury Okręgowej M. N.

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2014 r.

sprawy **P. W.**

oskarżonego z art. 190 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Pile

z dnia 6 lutego 2014 r. sygn. akt II K 973/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Pile do ponownego rozpoznania.

L. M. E. H. B.

UZASADNIENIE

P. W. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 8 czerwca 2013 r. w P. przy ulicy (...) groził słownie A. N., mówiąc „może jej stać się jakaś krzywda” oraz „może jej umilić życie jak bardzo tego chce”, co wzbudziło w niej uzasadnioną obawę ich spełnienia, tj. o czyn z art. 190 § 1 kk;

2. w dniu 11 czerwca 2013 r. w P. przy ulicy (...) groził gestem M. D. w ten sposób, że demonstrując trzymany w ręku nóż zażądał rozmowy z pokrzywdzonym, po czym wbił trzymany nóż w parapet okna pokrzywdzonego, co wzbudziło w nim realną obawę popełnienia przestępstwa na szkodę pokrzywdzonego, tj. o czyn z art. 190 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Pile, wyrokiem z dnia 6 lutego 2014 r. wydanym w postępowaniu o sygn. akt II K 973/13, uniewinnił **oskarżonego P. W.** od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych powyżej, a na podstawie art. 632 pkt 2 kpk kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości, na niekorzyść oskarżonego, prokurator. Zarzucił on orzeczeniu obrazę prawa materialnego, to jest art. 190 § 1 kk, polegającą na uznaniu, iż działania oskarżonego nie wyczerpały znamion wyżej cytowanego przepisu, gdy właściwa analiza zgromadzonego materiału dowodowego prowadzi do odwrotnego wniosku.

Podnosząc tak, apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna i zasługiwała na uwzględnienie. Z uwagi na to zaskarżony wyrok został uchylony, a sprawa została przekazana Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając tę decyzję, należy w pierwszej kolejności zaznaczyć, że w oparciu o wyniki kontroli instancyjnej nie stwierdzono aby Sąd Rejonowy dopuścił się uchybień innych niż te wskazane w apelacji prokuratorskiej. To jest takich, które wywoływałyby konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia.

Przechodząc już natomiast do przedstawienia powodów ustalenia przesłanki odwoławczej z art. 438 pkt 1 kpk, podnieść trzeba, że wyniki wykładni przepisów prawa karnego materialnego potwierdziły tezę skarżącego o bezpodstawności przyjętego przez Sąd Rejonowy założenia jakoby warunkiem uznania za przestępstwo groźby – sankcjonowanej przepisem art. 190 § 1 kk – było stwierdzenie, iż groźba ta natychmiast wzbudziła w zagrożonym obawę. Żaden przepis prawa karnego materialnego nie zawiera bowiem zapisu, który wprost limitowałby moment nastąpienia tego charakterystycznego skutku zachowania sprawcy. Uznać też trzeba, że wniosku o obowiązywaniu takiego limitu nie można wyprowadzić w oparciu o wykładnię wyrażenia „uzasadniona obawa”. Taką obawą może być przecież stan lęku wywołany groźbą, która dopiero na skutek jakichś okoliczności następczych jawi się pokrzywdzonemu jako realna. W konsekwencji nie można zgodzić się z wnioskiem, że ustalenie opóźnienia w uświadomieniu sobie przez ofiarę stanu zagrożenia daje jednoznaczną podstawę do stwierdzenia, iż sprawca swoim zachowaniem nie wyczerpał dyspozycji art. 190 § 1 kk. W konsekwencji, brak było podstaw materialno-prawnych do przyjęcia, że groźby oskarżonego z dnia 8 czerwca 2013 r. w P. wypowiedziane pod adresem A. N. (zarzut z pkt 1) nie wypełniały znamienia występku z art. 190 § 1 kk.

Stwierdzić również trzeba było, że Sąd Rejonowy nie uwzględnił w swych rozważaniach okoliczności, nota bene dostrzeżonej przez ten organ na etapie formułowania założeń swego wnioskowania – że groźba może być wyrażona za pomocą wszystkich środków mogących przekazać do świadomości odbiorcy jej treść. Zaakceptowania wymaga więc stanowisko, że zapowiedź popełnienia przestępstwa może być dokonana ustnie, na piśmie, ale także za pomocą gestu, czy też innego zachowania, np. poprzez wyjęcie i okazanie niebezpiecznego narzędzia. Forma groźby nie ma przez to znaczenia, gdyż może być ona wyraźna lub dorozumiana (por. wyrok SA we Wrocławiu z 8 sierpnia 2012 r., II AKa 211/12, Lex nr 1216438, jak również wyrok SA w Lublinie z 6 lutego 2013 r., II AKa 273/12, Lex nr 1292673).

Wobec powyższego uzasadnione jest zakwestionowanie przekonania Sądu Rejonowego wyrażone na temat oceny prawnej czynu z pkt 2 zaskarżonego wyroku, tj. że oskarżony, wbijając nóż w parapet okna, w którym stał M. D., nie wyraził groźby. Ten niewerbalny przekaz niósł przecież treść, która mogła być odczytana przez otoczenie, a w szczególności przez M. D.. Milczenie P. W., w momencie wykonywania opisanego wyżej działania, nie mogło być zatem traktowane jako okoliczność wyłączająca uznanie, że wypełnił on znamiona występku z art.190 § 1 kk. Wniosek odmienny byłby dopuszczalny wyłącznie wtedy, gdyby w toku zdarzenia miały miejsce fakty, które wykluczałyby, i to niewątpliwie, możliwość nadania działaniom sprawcy sensu przypisanego przez świadka M. D..

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok w całości, a sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Pile do ponownego rozpoznania.

Nie przesądzając w tym momencie jeszcze kwestii sprawstwa i winy oskarżonego, należy wskazać, że Sąd niższego rzędu zobowiązany będzie powtórzyć postępowanie dowodowe w zasadniczym zakresie, korzystając z możliwości ujawnienia dowodów, które nie miały wpływu na uchylenie wyroku (art. 442 § 2 kpk). Następnie zaś, w oparciu o wprowadzone na jego podstawie ustalenia faktyczne, dokonać oceny zachowań P. A. – W. w świetle norm prawa

karnego materialnego. Przypomnieć przy tym trzeba, że zgodnie z art. 442 § 3 kpk zapatrywania prawne sądu odwoławczego są wiążące dla sądu, któremu sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

Na koniec Sąd Okręgowy zauważa, że ze względu na kasatoryjny charakter orzeczenia wniosek obrońcy z urzędu o zasądzenie kosztów obrony pozostawiono do rozpoznania Sądowi niższej instancji. Obrońca z urzędu nadal będzie bowiem reprezentował oskarżonego i decyzja o zasądzeniu na jego rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej winna zapaść nie wcześniej niż w orzeczeniu kończącym proces.

L. M. E. H. B.